

ARCHEOLOGIENOTA

LEUVEN VLAMINGENSTRAAT
(prov. VLAAMS-BRABANT)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX, Lisa
VAN RANSBEECK

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode:2016I206

- **Administratieve gegevens**

- ➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
- ➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
- ➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
- ➔ Locatiegegevens: Leuven Vlamingenstraat (zie plan in bijlage 1 en 2 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
- ➔ Lambertcoördinaten: X: 173689, Y: 173996; X: 173771, Y: 173883
- ➔ Kadastergegevens: Leuven, afdeling 2, sectie C, percelen 134t, 132r, 132s (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)

- **Aanleiding vooronderzoek**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

- ➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aanwezigheid van een archeologische site gestaafd worden. De bewaringstoestand en de dikte van het archeologisch pakket konden echter niet vastgesteld worden met het bureauonderzoek. Om de bewaringstoestand van de site vast te stellen is verder vooronderzoek noodzakelijk. Gezien de topografische ligging (in bebouwd gebied) en de aard van de site (met complexe verticale stratigrafie) wordt een vervolgonderzoek met ingreep in de bodem aan de hand van proefputten voorgesteld als de meest aangewezen methode. Voor een uitgebreide evaluatie van de verschillende onderzoeksmethoden wordt verwezen naar het verslag van resultaten (hoofdstuk 2.5.).

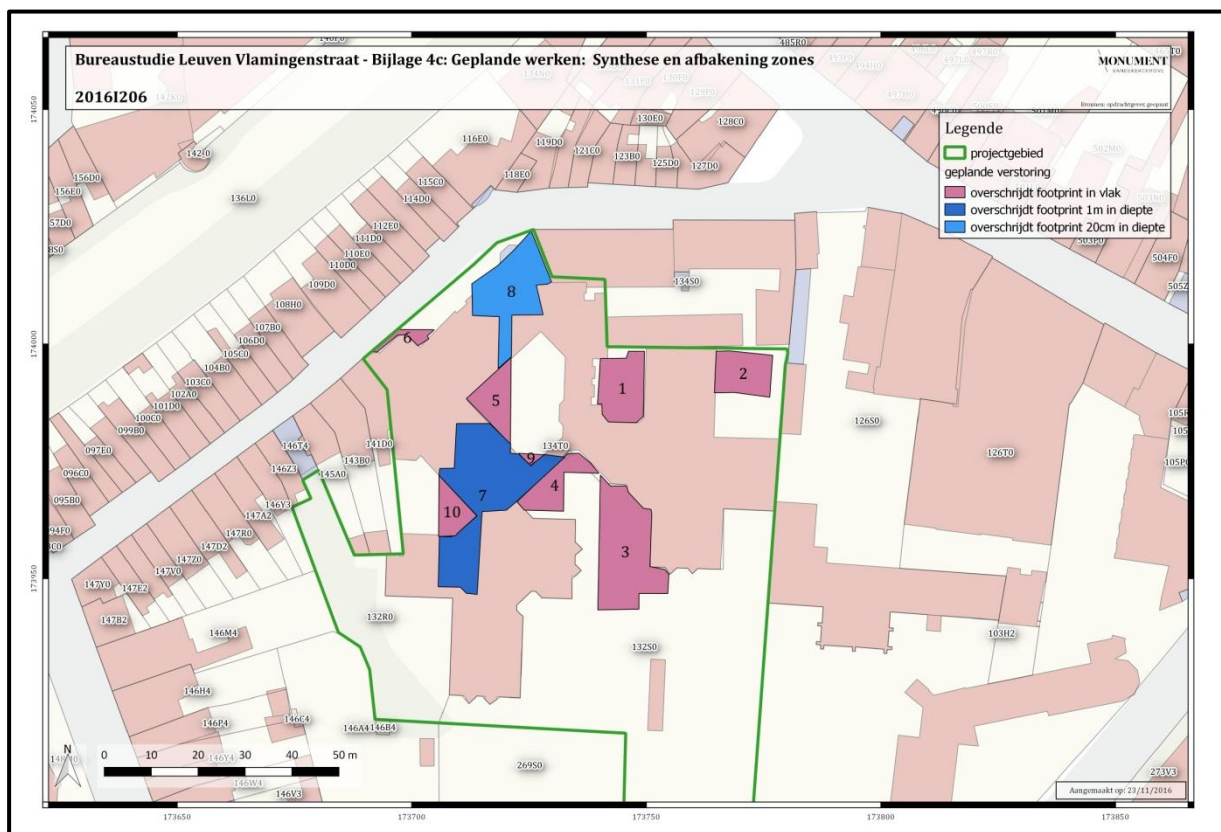
Hieronder worden de voorwaarden beschreven waaraan het onderzoek moet voldoen.

Het uitgestelde traject is noodzakelijk omdat de gronden op dit moment niet beschikbaar zijn voor onderzoek. Een groot deel van het onderzoeksgebied is onbereikbaar voor een graafmachine door de aanwezigheid van de huidige bebouwing.

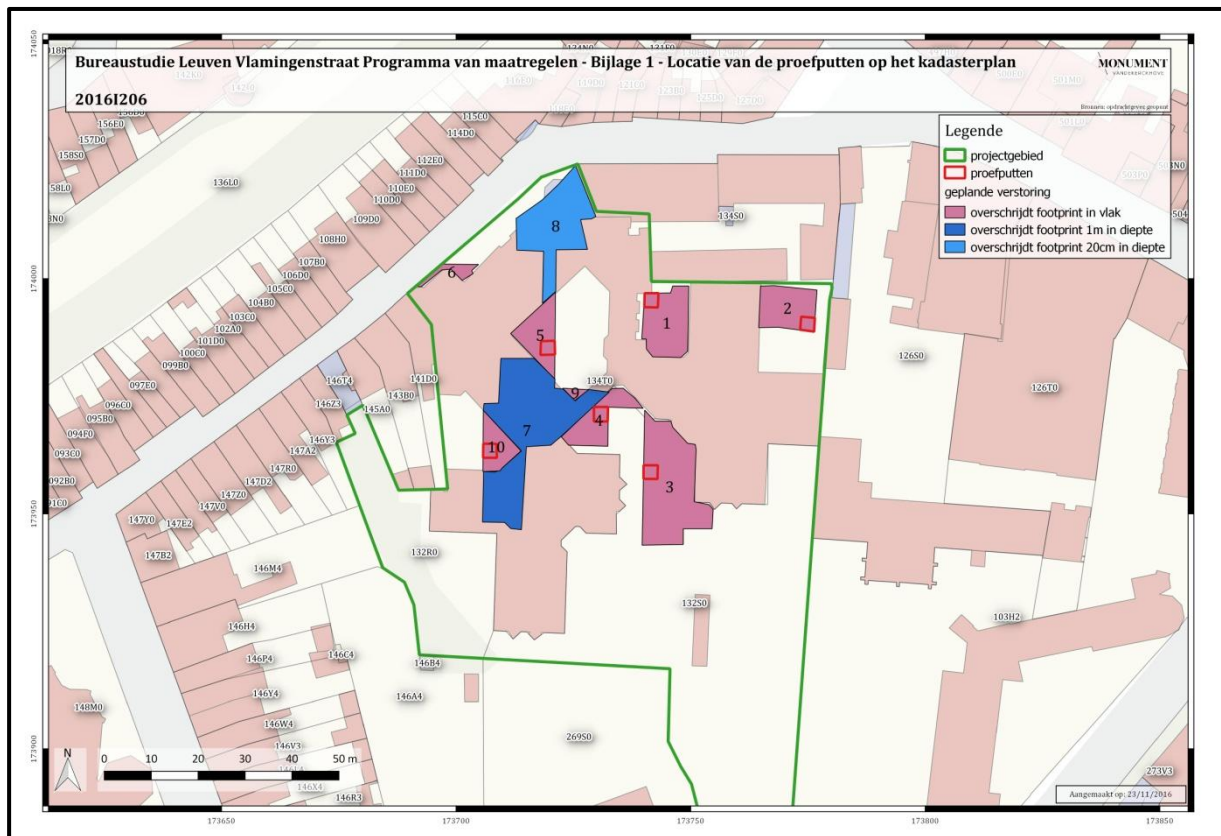
De delen die wel bereikbaar zijn, kunnen niet onderzocht worden omdat een deel van de site nog in gebruik is en de locatie van de proefputten de circulatie en veiligheid in het gedrang brengen. Het gebied is pas beschikbaar voor onderzoek na de sloop van de huidige bebouwing.

- **Planafbakening**

De footprint van de nieuwbouw overschrijdt de footprint van de huidige kelders. Ongeveer 753m² van de nieuwbouw overschrijdt de huidige footprint in vlak (zie figuur 1: roze zones), ca. 368m² ervan overschrijdt de huidige footprint 1 m in de diepte (zie figuur 1: donkerblauwe zone) en 200m² overschrijdt de huidige footprint slechts 20cm in de diepte (zie figuur 1: lichtblauwe zone).

Figuur 1: Geplande werken: overschrijdingen van de huidige footprint en afbakening van zones.

Figuur 2: Locatie van de proefputten in de verschillende zones.

In de verschillende zones wordt een proefput geplaatst om de aard en bewaringstoestand van de site vast te stellen. Een overzicht van de verschillende zones:

- Zone 1: in deze zone wordt een proefput geplaatst van 3x3m in de noordwestelijke hoek van de zone. 3x3m is een goed werkbaar grootte om een zicht te krijgen op de verticale en een deel van de horizontale opbouw zonder veiligheidsproblemen. In de noordwestelijke hoek is de kans het grootst om resten van de kapel, de pandgang en/of begravingen aan te treffen. De proefput wordt aangelegd tot in de natuurlijke ondergrond, als dit om praktische redenen niet haalbaar is, wordt er minstens verdiept tot 2,30m onder het maaiveld; 20 cm onder de geplande verstoringdiepte.
- Zone 2: in deze zone wordt een proefput geplaatst van 3x3m (zie zone 1) in de zuidoostelijke hoek van de zone. In de zuidoostelijke hoek kan de eventuele verstoring van de 20ste-eeuwse bebouwing vastgesteld worden. Ook is de kans hier het grootst dat delen van de bakkerij en/of afsluitmuur van het klooster worden aangetroffen. De proefput wordt aangelegd tot in de natuurlijke ondergrond, als dit om praktische redenen niet haalbaar is, wordt er minstens verdiept tot 2,30m onder het maaiveld; 20cm onder de geplande verstoringdiepte.

- Zone 3: in deze zone wordt een proefput geplaatst van 3x3m (zie zone 1) centraal in de zone. Hier kunnen delen van de pandgang, de keuken en/of refter van het klooster aangetroffen worden. De proefput wordt aangelegd tot in de natuurlijke ondergrond, als dit om praktische redenen niet haalbaar is, wordt er minstens verdiept tot 2,30m onder het maaiveld; 20cm onder de geplande verstoringsdiepte.
- Zone 4: hier wordt een proefput geplaatst van 3x3m (zie zone 1) vlakbij de huidige kelders (met inachtneming van de veiligheidsperimeters). Hier bestaat de kans om delen van de kapel, de sacristie, of begravingen aan te treffen. De resultaten van de proefput in deze zone moeten duidelijkheid verschaffen over de aard en aanwezigheid van de site onder de huidige kelders. De proefput wordt aangelegd tot in de natuurlijke ondergrond. Als dit om praktische redenen niet haalbaar is, wordt er minstens verdiept tot 3,8m onder het maaiveld; 20cm onder de geplande verstoringsdiepte (voor zover dit naar veiligheid mogelijk is).
- Zone 5: in deze zone wordt een proefput geplaatst van 3x3m (zie zone 1). De proefput wordt zo veel mogelijk naar het oosten geplaatst, omdat daar de kans het grootst is om delen van de kapel en begravingen aan te snijden. De resultaten van de proefput in deze zone moeten duidelijkheid verschaffen over de aard en aanwezigheid van de site onder de huidige kelders. De proefput wordt aangelegd tot in de natuurlijke ondergrond. Als dit om praktische redenen niet haalbaar is, wordt er minstens verdiept tot 3,8m onder het maaiveld; 20cm onder de geplande verstoringsdiepte (voor zover dit naar veiligheid mogelijk is).
- Zone 6: deze zone is zo klein en onregelmatige van vorm, dat verder onderzoek op deze locatie niet opportuun is, verder onderzoek zou niet in kenniswinst resulteren. Het plaatsen van de huidige kelders zal het grootste deel van deze zone al verstoord hebben.
- Zone 7: deze zone wordt niet onderzocht in dit vooronderzoek omdat ze zich onder de huidige kelders bevindt. De proefputten in zones 4 en 5 worden zo geplaatst zodat ze een representatief beeld kunnen geven van de te verwachten ondergrond van zone 7.
- Zone 8: deze zone wordt niet onderzocht in dit vooronderzoek, omdat ze zich onder de huidige kelders bevindt. De resultaten van het vooronderzoek moeten aantonen of het noodzakelijk is om hier verder onderzoek uit te voeren, aangezien hier slechts 20cm dieper dan de huidige kelders wordt verdiept.
- Zone 9: deze zone is zo klein en ingesloten tussen de huidige bebouwing, dat ze niet wordt onderzocht in het vooronderzoek.
- Zone 10: hier wordt een proefput geplaatst van 3x3m (zie zone 1). Hier bestaat de kans om delen van de binnenkoer, de hangars of begravingen aan te treffen.

De resultaten van de proefput in deze zone moeten duidelijkheid verschaffen over de aard en aanwezigheid van de site onder de huidige kelders. De proefput wordt aangelegd tot in de natuurlijke ondergrond. Als dit om praktische redenen niet haalbaar is, wordt er minstens verdiept tot 3,8m onder het maaiveld; 20cm onder de geplande verstoringsdiepte (voor zover dit naar veiligheid mogelijk is).

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om de bewaringstoestand van de site en de dikte van het archeologisch pakket vast te stellen. Hieronder volgen de onderzoeksvragen die bij dit onderzoek bijkomend moeten beantwoord worden.

- Wat is de bewaringstoestand van de archeologische site? Welke delen van de site zijn verstoord door de 19de- en 20ste -eeuwse bebouwing?
- Wat is de dikte van het archeologisch pakket? Kunnen er zich nog archeologische lagen onder de huidige kelders bevinden?
- Zijn er nog delen van het 17de-eeuwse klooster bewaard in de ondergrond?
- Is de locatie van de begraafplaats van het klooster vast te stellen?
- Zijn er nog delen van het Sint-Niklaasgasthuis bewaard in de ondergrond?
- Kunnen er uitspraken gedaan worden over de ontwikkeling van de site binnen de vroegste geschiedenis van Leuven?
- Is er een archeologische site ouder dan de middeleeuwen aanwezig?
- Wat is de te volgen strategie bij een verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

- **Plan van aanpak**

Voor de uitvoering van het onderzoek wordt verwezen naar hoofdstuk 8.6.1. *Proefsleuven en proefputten generiek* en 8.6.3. *Proefputten op sites met complexe stratigrafie* van de Code van Goede Praktijk.

Voor de afbakening van de proefputten: zie planaafbakening.

Voor de uitgraving tot op het eerste archeologische relevante niveau wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De verdieping naar de volgende vlakken gebeurt pas als het bovenliggende vlak helemaal geregistreerd en onderzocht werd. Bij de verdieping naar de volgende vlakken wordt zoveel mogelijk getracht om muurresten die tot de kloosterfase of een oudere fase behoren te behouden. Op die manier kunnen

ze in een verder onderzoek in een groter geheel geplaatst worden. Indien hier van afgeweken dient te worden, dient dit gemotiveerd in het verslag van resultaten.

Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

- ➔ In het kader van het onderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij minstens één van de uitvoerende archeologen ten minste 220 werkdagen veldervaring heeft met onderzoek van sites met complexe verticale stratigrafie in stadscontext. Beide hebben minstens 20 werkdagen veldervaring wat betreft prospectie met ingreep in de bodem in stadscontext.
- ➔ Gedurende het veldwerk dient een aardkundige op afroep beschikbaar te zijn op het terrein. De aardkundige moet beschikken over aantoonbare ervaring met (zand)leembodems.
- ➔ Gedurende het veldwerk dienen een conservator en fysisch antropoloog op afroep beschikbaar te zijn op het terrein.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Bureaustudie Leuven Vlamingenstraat Programma van maatregelen - Bijlage 1 - Locatie van de proefputten op het kadasterplan

2016I206

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- projectgebied
- proefputten
- geplande versterking
  - overschrijdt footprint in vlak
  - overschrijdt footprint 1m in diepte
  - overschrijdt footprint 20cm in diepte

Aangemaakt op: 23/11/2016